

# Sbírka zákonů

## Československé socialistické republiky

Částka 29

Vydána dne 8. července 1961

Cena 40 haléřů

### OBSAH:

66. Zákon o veterinární péči

66

### ZÁKON

ze dne 26. června 1961

### o veterinární péči

Národní shromáždění Československé socialistické republiky se usneslo na tomto zákoně:

#### § 1

##### Základní ustanovení

Účelem tohoto zákona je upravit veterinární péči tak, aby odpovídala potřebám socialistické živočišné velkovýroby, plánovitě podporovala její rozvoj, zabezpečovala zdraví chovů hospodářských zvířat, tím aby přispívala k předcházení chorob přenosných ze zvířat na člověka a současně zabezpečovala vytváření podmínek pro výrobu zdravotně nezávadných a hodnotných potravin a surovin živočišného původu a krmiv, a to jak již v zemědělské výrobě, tak i při průmyslovém zpracování.

##### Veterinární péče

#### § 2

(1) Veterinární péče zahrnuje všestrannou ochranu zdraví zvířat i zvěře (dále jen „zvířat“) zejména hygienou jejich plemenitby, odchovu, výživy, životního prostředí, ošetřování a přepravy (přemísťování) a vyhledáváním příčin hromadných onemocnění a jejich odstraňováním. Součástí veterinární péče je zabezpečování zdravotní nezávadnosti krmiv, dostatečného množství účinných veterinárních biopreparátů, léčiv, vyšetřovacích a léčebných pomůcek a potřeb, jakož i zneškodňování těl uhynulých zvířat, konfiskátů a odpadů živočišného původu, popřípadě péče o jejich účelné a nezávadné využití.

(2) Významnou součástí veterinární péče je ochrana státního území proti zavlečení a šíření nákaz zvířat, ozdravování chovů hospodářských zvířat a léčení zvířat nemocných.

#### § 3

Veterinární péče je uplatňována v plném souladu s úkoly hygienické a protiepidemické péče a se zřetelem k plánu rozvoje socialistické zemědělské velkovýroby a potravinářského průmyslu; jednotlivá opatření vycházejí z politických a ekonomických rozborů a využívají nejnovějších pokrokových poznatků vědy. Vědecko-výzkumná činnost v oboru veterinárním se zaměřuje k potřebám veterinární péče.

#### § 4

(1) V jednotných zemědělských družstvech, státních statcích a ostatních zemědělských závodech a podnicích zpracovávajících potraviny a suroviny živočišného původu a krmiva je veterinární péče neoddelitelnou součástí plnění výrobních i ostatních pracovních úkolů.

(2) V těchto závodech a podnicích odpovídají za plnění úkolů veterinární péče jejich vedoucí, v jednotných zemědělských družstvech představenstva; k plnění těchto úkolů ustanovují způsobilé pracovníky.

(3) Všichni pracovníci v těchto závodech a podnicích jsou povinni aktivně se podílet na plnění úkolů veterinární péče a doplňovat si stále základní znalosti na tomto úseku.

#### § 5

(1) Požadavkům veterinární péče musí odpovídat projekty, výstavba, rekonstrukce i údržba budov a zařízení pro zvířata, jakož i podniků a jejich zařízení pro výrobu a zpracování potravin a surovin živočišného původu a krmiv.

(2) Normy živočišných výrobků, potravin a surovin živočišného původu a krmiv mohou být schváleny jen když vyhovují také požadavkům veterinární péče; technologické a pracovní postupy při jejich výrobě a zpracování musí rovněž odpovídat požadavkům veterinární péče.

## Prevence

### § 6

(1) Základním předpokladem rozvoje živočišné výroby a výroby hodnotných potravin a surovin živočišného původu je zdraví zvířat, všestranná péče o jejich správnou výživu a ošetřování a péče o zdravé prostředí chovů, jakož i účinné předcházení vzniku nálezů a chorob zvířat dodržováním zoohygienických zásad a veterinárních opatření a soustavnými preventivními prohlídkami zvířat.

(2) Národní výbory zodpovídají za komplexní rozvoj veterinární péče v zemědělských závodech již při sestavování plánu rozvoje zemědělské výroby a dbají, aby v dlouhodobých i ročních plánech rozvoje zemědělské výroby v socialistických zemědělských závodech byly uplatňovány požadavky veterinární péče.

(3) Chovatelé a ošetřovatelé zvířat jsou povinni osvojit si základní znalosti o pokrokových způsobech chovu zvířat, o ochraně zdraví zvířat, o příznacích a vzniku nemocí zvířat, o šíření hromadných onemocnění zvířat a přenášení některých nálezů mezi lidmi a zvířaty navzájem, oznamovat včas podezření z onemocnění, jakož i onemocnění a uhybnutí zvířat a zejména zabezpečovat

- odchov zdravých zvířat důsledným dodržováním zásad hygieny plemenitby, výživy, životního prostředí a ošetřování zvířat;
- zdravotní nezávadnost potravin a surovin živočišného původu a krmiv především v zemědělské prvovýrobě;
- první pomoc a vyžádání odborné veterinární pomoci nemocným zvířatům a provádění stanovených veterinárních opatření.

### § 7

(1) Místa pro svody zvířat, zejména nákupní a přejímací místa pro jatečná zvířata, místa pro konání trhů a výstav zvířat, dále zařízení pro porážení zvířat (dále jen „jatk“), podniky a zařízení pro zpracování a ošetřování potravin a surovin živočišného původu a krmiv, jejich sběrná a sklady a provoz v nich musí odpovídat požadavkům veterinární péče; v souhlasu s nimi musí být prováděna přeprava (přemísťování) zvířat, potravin a surovin živočišného původu.

(2) Místa, podniky a zařízení uvedená v odstavci 1 podléhají veterinárnímu doзору.

### § 8

Ministerstvo zemědělství, lesního a vodního hospodářství v dohodě se zúčastněnými ústředními úřady stanoví veterinární podmínky pro dovoz z ciziny, průvoz státním územím a vývoz zvířat, potravin a surovin živočišného původu, jakož i jiných předmětů, které mohou být nositeli zárodků nakažlivých nemocí zvířat. Podniky zahraničního obchodu a dopravní podniky odpovídají za jejich dodržování.

### § 9

#### Nákazy a jiná hromadná onemocnění zvířat

(1) Vznik nálezů a jiných hromadných onemocnění zvířat a podezření z nich musí být ihned ohlášeno národnímu výboru a veterinárnímu středisku, nákazy a onemocnění vyšetřeny odborně způsobilými veterinárními pracovníky a provedena neprodleně ochranná a zdlavávací opatření.

(2) Zdlavávání hromadných onemocnění zvířat se provádí zpravidla podle ozdravovacích plánů zemědělských závodů schválených okresním národním výborem.

(3) K rozhodování o opatřeních k zdlavávání nálezů a jiných hromadných onemocnění zvířat zřizují národní výbory při zemědělské komisi podle potřeby užší (nákazové) komise. Nákazové komise mají 5 až 7 členů, které volí národní výbory ze svých odborných pracovníků, z pracovníků zemědělských závodů, ústavů, zařízení apod. Za předsedu nákazové komise volí národní výbor zpravidla poslance — člena zemědělské komise, za tajemníka komise zpravidla odborně způsobilého veterinárního pracovníka okresního, popřípadě krajského veterinárního zařízení.

(4) Při výskytu velmi nebezpečných nálezů a jiných hromadných onemocnění, zejména hrozí-li nebezpečí z prodlení, může ministerstvo zemědělství, lesního a vodního hospodářství učinit mimořádná opatření k jejich rychlému zdlavání.

#### Prohlídka jatečných zvířat a masa

### § 10

(1) Jatečná zvířata (skot, prasata, ovce, kozy, koně a ostatní jednokopytníci, drůbež a králíci), jejichž maso je určeno pro veřejné zásobování, podléhají povinnému veterinárnímu vyšetření před porážením, při porážení a po porážení (prohlídka jatečných zvířat a masa).

(2) Jatečná zvířata určená ke spotřebě ve vlastní domácnosti majitele zvířete (tzv. domácí porážka) podléhají rovněž veterinárnímu vyšetření s výjimkou zdravých jehňat a kůzlat do stáří 3 měsíců, králíků a drůbeže.

(3) Maso jatečných zvířat se označí a smí být použito podle výsledku prohlídky; maso nevyšetřené a maso označené podle výsledku prohlídky za nepoživatelné nesmí být uváděno do oběhu.

(4) Zvěřina, ryby a jiná zvířata nebo jejich části, jsou-li určena k výživě nebo ke krmení nebo se zpracovávají pro tyto účely, podléhají veterinárnímu vyšetření, pokud tak stanoví prováděcí předpis.

## § 11

(1) Jatečná zvířata, jejichž maso je určeno pro veřejné zásobování, musí být porážena na jatkách; nákupní místa pro jatečná zvířata musí být od jatek oddělena.

(2) Nemocná zvířata a zvířata podezřelá z nákazy určená k porážení na jatkách, musí být dopravena do zvláštních jatek (sanitních), popřípadě do sanitních oddělení jatek, pokud ministerstvo zemědělství, lesního a vodního hospodářství v dohodě s ministerstvem potravinářského průmyslu a ostatními zúčastněnými ústředními úřady pro odůvodněné případy nestanoví jinak. Podrobnosti o způsobu dopravy a o úhradě nákladů za dopravu těchto zvířat, stanoví prováděcí předpis.

### **Provádění veterinární péče, prohlídka jatečných zvířat a masa a zabezpečování zdravotní nezávadnosti potravin a surovin živočišného původu**

## § 12

(1) Ministerstvo zemědělství, lesního a vodního hospodářství v úzké součinnosti s krajskými národními výbory metodicky řídí, kontroluje a napomáhá plnění úkolů veterinární péče a úkolů při prohlídce jatečných zvířat a masa; podle zásad vydaných společně s ministerstvem zdravotnictví řídí, usměrňuje a kontroluje provádění hygienických opatření k zabezpečování zdravotní nezávadnosti potravin a surovin živočišného původu jak při jejich výrobě v zemědělství a dovozu z ciziny, tak i při jejich zpracování, ošetření, úchově, přepravě a skladování, a to až do jejich uvolnění do oběhu. Ministerstvo zemědělství, lesního a vodního hospodářství v případech uvedených v § 9 odst. 4 i veterinární činnost provádí.

(2) Ministerstvo zemědělství, lesního a vodního hospodářství zřizuje k provádění a kontrole úkolů podle odstavce 1 zařízení, ústavy a podniky a stará se v součinnosti s národními výbory o výchovu odborných kadrů.

(3) Okresní národní výbory zabezpečují úkoly veterinární péče a dozrají na jejich plnění, organizují opatření k zdolávání nákaz a jiných hromadných onemocnění, zajišťují prohlídky jatečných zvířat a masa a starají se o odborné léčení zvířat; podle zásad uvedených v odstavci 1 činí opatření k zabezpečování zdravotní nezávadnosti potravin a surovin živočišného původu. Odbornou činnost směřující k plnění těchto úkolů vykonávají odborně způsobilí veterinární pracovníci okresních veterinárních zařízení; tito pracovníci vykonávají také hygienický dozor nad zdravotní nezávadností potra-

vin a surovin živočišného původu, a to vždy v úzké součinnosti s orgány hygienické a protiepidemické služby.

(4) Místní národní výbory dbají o provádění veterinární péče přímo v zemědělských závodech a činí ve stanoveném rozsahu neodkladná opatření k zdolávání nákaz a jiných hromadných onemocnění zvířat; v součinnosti s okresními národními výbory organizují rozšiřování znalostí o všestranné veterinární péči cílevědomou osvětovou činností. Veterinární pracovníci veterinárních zařízení pracují v úzké součinnosti s místními národními výbory a pomáhají jim při uplatňování veterinární péče.

(5) Národní výbory se při řízení a dozoru nad plněním úkolů podle předchozích odstavců plně opírají o účast a iniciativu pracujících a o jejich dobrovolné společenské organizace.

## § 13

(1) Při plnění úkolů podle ustanovení § 12 mohou národní výbory zejména:

- a) udílet odpovědným vedoucím zemědělských závodů, průmyslových, dopravních a jiných podniků, zařízení, ústavů i úřadů a jednotlivým osobám závazné pokyny nutné k uplatnění řádné veterinární péče;
- b) nařídit opatření účelná a nutná k ochraně zdraví zvířat, k zamezení šíření nákaz a jiných nemocí zvířat a k jejich zdolávání, popřípadě nařídit usmrcení zvířat, ošetření a v krajním případě i zničení předmětů, které jsou nositeli zárodků nakažlivých nemocí, a izolaci osob nebo jiná omezení v osobním styku;
- c) nařídit opatření k ochraně zdraví zvířat před nemocemi, které jsou společné zvířatům i lidem;
- d) zakázat výrobu, zpracování a uvádění potravin a surovin živočišného původu a krmiv do oběhu, popřípadě nařídit jejich vyskladnění, jiný způsob jejich použití nebo jejich zneškodnění, jsou-li zdravotně závadné, méněhodnotné nebo hrozí-li nebezpečí dalšího jejich znehodnocení.

(2) Okresní národní výbory mohou pověřit odborně způsobilé veterinární pracovníky svých veterinárních zařízení, aby činili některá opatření uvedená v odstavci 1. O odvolání proti opatřením těchto pracovníků rozhoduje okresní národní výbor.

(3) Odborně způsobilí veterinární pracovníci jsou oprávněni při plnění a kontrole úkolů podle § 12 vstupovat do zemědělských závodů, průmyslových, dopravních a jiných podniků, zařízení, ústavů i úřadů, požadovat doklady a údaje potřebné k provádění své činnosti, odebírat vzorky k vyšetření a požadovat pomoc potřebnou k řádnému výkonu veterinární činnosti. Za odebrané vzorky potřebné k vyšetření se neposkytuje náhrada.

(4) Vedoucí organizací uvedených v odstavci 3, jejich pracovníci, popřípadě i jiné osoby, jejichž účast je při výkonu činnosti odborně způsobilých

veterinárních pracovníků nutná, jsou povinni pomáhat při jejich činnosti, poskytnout požadované údaje, věcné prostředky a osobní pomoc při vyšetřování, prohlídce a posouzení zvířat, potravin a surovin živočišného původu. U organizací, ve kterých je nutný trvalý veterinární dozor, jsou vedoucí těchto organizací povinni poskytnout věcnou pomoc a umožnit zejména řádné vyšetření jatečných zvířat a masa a laboratorní zkoušky.

(5) Úkony podle tohoto zákona prováděné odborně způsobilými veterinárními pracovníky jsou bezplatné, pokud zvláštní předpisy nebo ministerstvo zemědělství, lesního a vodního hospodářství nestanoví jinak.

#### **Všeobecná a závěrečná ustanovení**

##### **§ 14**

(1) Řízení výroby veterinárních biopreparátů vyráběných v ústavech a jiných zařízeních podléhajících ministerstvu zemědělství, lesního a vodního hospodářství, dozor nad jejich výrobou a distribucí, jakož i dozor nad jejich dovozem přísluší ministerstvu zemědělství, lesního a vodního hospodářství.

(2) Vyrábět, dovážet a do oběhu uvádět sílící prostředky pro zvířata je dovoleno jen se souhlasem ministerstva zemědělství, lesního a vodního hospodářství.

##### **§ 15**

Veterinární péči v útvech a zařízeních ozbrojených sil upravují předpisy, které vydají ministerstva vnitra a národní obrany. Orgány ozbrojených sil postupují při provádění veterinární péče přiměřeně podle tohoto zákona v úzké součinnosti s národními výbory.

##### **§ 16**

Opatření při nemocech zvířat přenosných na lidi se provádějí vždy v úzké součinnosti s orgány hygienické a protiepidemické služby.

##### **§ 17**

Zvláštní předpisy stanoví, ve kterých případech a za jakých podmínek se poskytují ze státních prostředků podpory k úhradě nebo zmírnění škod způsobených tím, že bylo nařízeno poražení zvířat nebo že zvířata uhynula při nákazách a jiných hromadných onemocněních nebo že byla nařízena ochranná a zdlavací opatření, jakož i náhrady ušlého výdělku nebo výloh vzniklých pracujícím v důsledku izolace nařízené při opatřeních proti nákazám zvířat.

##### **§ 18**

Ministerstvo zemědělství, lesního a vodního hospodářství vydá v dohodě s ministerstvem zdravotnictví a s ostatními zúčastněnými ústředními úřady předpisy k provedení tohoto zákona.

##### **§ 19**

Zrušuje se

1. zákon č. 187/1950 Sb., o zdokonalení živočišné výroby;
2. vládní nařízení č. 99/1952 Sb., o organizaci veterinární služby a o některých veterinárních opatřeních (veterinární řád).

##### **§ 20**

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. října 1961.

**Novotný v. r.**

**Fierlinger v. r.**

**Široký v. r.**